

1. tiskar, izveščilni pomeni, dan zjutraj, J. U. P. ica sv. Frančiška Asiškega št. 20, L. nadi, pial naj se plaša ne sprejemajo, ne vrača, edij in odgovorni urednik Anton Gerbec. — Les. karna Edinost. Tisk. karna Edinost. Naročilna znaša za mese: L. 7.—, 3 mesece L. 19.50, pol leta L. 32.— in celo leto L. 60.—, Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. osmrtina, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov po L. 2 — Mali oglasi po 20 cent, beseda, najmanj pa L. 2 — Oglasi, naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, L. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Zakaj moramo na volišče?!

Besedo rojakom izpregovorijo te dni vodstva naših političnih organizacij v posebnem proglasu. Tu hočemo mi le na kratko opozoriti na potrebo, da bo naš uspeh to pot še veličastnejša manifestacija slovanke narodne manjšine v Italiji, nego je bila na volitvah l. 1921. Ob kakih težavah, zaprekah in celo nevarnostih za svojo osebo so morali tedaj na volišče naši ljudje — posebno v Istri in na tržaškem ozemlju — nam je še vsem v grenkem spominu. Danes pa smemo upravičeno pričakovati, da ob teh volitvah ne bo takega pritiska, takih zlob in takih nasilstev proti svobodi naših volilcev. V tem smislu so nam dana zagotovila od strani osrednjih in tukajšnjih lokalnih oblastev. Tudi iz ust ministrskega predsednika Mussolinija samega so prišla taka zagotovila. Z ozirom na narodno zavednost naših volilcev, na njihovo politično zrelost in discipliniranost — ki so jo tako lepo kazali vedno doslej — in na njihovo razumevanje potrebe, da zopet mogočno povzdignemo svoj glas o svojem obstanku na tem ozemlju, in o svoji odločni volji za življenje: je opravičeno naše pričakovanje, da vsi naši volilci — do zadnjega — store svojo dolžnost in povedo svetu s svojo glasovnico: tu smo, tu hočemo ostati kot samostojna narodna enota z vsemi državljanjskimi pravicami in svoboščinami!

Ko so se naši volilci že zadnjič, ob tolikih težavah in zaprekah, združili v tako impozantno manifestacijo, in pravi narodni plebiscit, naj pa sedaj, ko — kakor smemo računati — takih zaprek ne bo več, s še večjim številom izvolijo svoje parlamentarne zastopstvo, ki naj bo veren glasnik naše volje, naše misli, našega čustvanja, naših potreb in zahtev!

Naj naših volilcev ne odvrača od volišča misel, da saj tako ne more nič koristiti, da naši zastopniki s svojim malim številom itak ne morejo nič doseči. Tako misel je popolnoma kriva. Če tudi niso mogli naši dosedajni poslanci kazati na mnoge efektivne uspehe; so vendar mnogokaj dosegli, kar je veliko večje vrednosti, nego bi si kdo mislil. Na njihove pritožbe in interpelacije je morala vlada vendar-le odgovorjati v parlamentu. Poleg tega je njihova beseda o žalostnem našem položaju šla tudi v znanji svet. To pa ima svoj posredni pomen sprice dejstva, da se moderno in demokratično načelo mednarodne zaštite narodnih manjšin uveljavlja vedno bolj in da ni daleč čas, ko bo obvezno za vse države, ki so jim priključene drugorodne narodne manjšine. Tu opozarjamo na gotovo pomembno dejstvo, da so na pr. našega dra. Wilfana že opetovano pozvali na mednarodne sestanke, kjer se je razpravljalo vprašanje zaštite narodnih manjšin in kjer je udeležena tudi naša država. Ali pa bi bilo prišlo do tega, če bi ne bili naši dosedajni poslanci tako glasno in odločno govorili o obstanku naše narodne manjšine in o njenem položaju, o krivicah, ki se ji dogajajo!

Ze to dejstvo naj govori našim volilcem, kako potrebno je dvojno: prvič, da zopet izvolimo svoje zastopstvo v rimski parlament, kjer naj nadalje vrši veliko delo

glasnikov naše narodne manjšine; a drugič, da bo ta izvolitev čim veličastnejša manifestacija našega htenja! Izvolitev naj bo manifestanten dokaz, da smo — pa naj gredo tudi v tem ali onem pogledu mnenja v našem taboru navzkriž — tesno strjeni v eno vrsto, ko gre za skupne koristi naše narodne enote. In ena glavnih med temi skupnimi koristmi je ravno potreba po skupnem in edinstvenem nastopu vsega našega ljudstva na volitvah.

Naš nastop, ki naj združi vse naše volilce v enodušno vrsto, ni v nobenem oziru naperjen proti državi. Mi ne zahtevamo nič drugega, nego možnost zadovoljnega in polnopravnega življenja v tej državi ob mirnem sožitju s sodeležni drugega plemena. Tudi naša letošnja volilna manifestacija bo v prvi vrsti izraz te naše želje in naše volje, da se uveljavljamo le na podlagi zakonov in v njih okviru. V tem okviru hočemo, da bomo spoštovani mi in naše pravice! Samo tedaj, če se nam naše naravne in neodstopljive pravice do narodnega obstanka in razvoja zagotovijo s pravičnimi zakoni, bo možno ono zares blagodejno sožitje, koristno tudi za državo samot! Te naše želje pa ne moremo učinkovito izraziti drugače, nego s tem, da pošljemo v rimski parlament svoje zakonito izvoljene zastopnike, ki jim je naše ljudstvo s svojimi glasovi izkazalo svoje popolno zaupanje.

V tem je jedro onega ogromnega pomena, ki ga imajo za nas vsake volitve, posebno pa letošnje, ko bo imel naš nastop zmisel zahteve, da se nam zagotovi spoštovanje naših najelementarnejših kulturnih in materialnih interesov, ki so: vzpostavitev naših šol, usoda naših vojnih oškodovancev, čim hitrejša zamenjava denarja naših zadrž, vzpostavila našega jezika pri občanstvu in oblasti in še mnogo drugih važnih stvari. O tem bo govoril vsak glas naših volilcev, toliko našim bodočim poslancem, kolikor in predvsem na naslov naše vlade. Res je, da vlada že pozna te naše zahteve. Nešteto krat so jo opozorili nanje naši dosedajni poslanci. Pri tem pa ne sme nihče pozabiti prevažnega dejstva, da se želje in zahteve upoštevajo le tedaj, če jih prizadeži zastopstvo vtrajno, na praviem mestu in o praviem času. Takšna prilika so zopet edino le volitve. Čim sijajnejši bo naš nastop, tem prej dosežemo, da začne vlada resno jemati v pretes naše vprašanje in ga reševati po načelih pravičnosti.

Če bi se naši ljudje odtegnili volitvam v tako važnem trenutku, bi mogel svet — pred vsem pa naši gospodarji — misliti, da smo se odrekli vanke svoje pravice in zahteve, da smo se udali usodi narodne smrti! Tako misel pa gotovo odklanja vsak naš zavedni in pošteni človek. Veliki so torej razlogi, ki morajo odločiti vsakega našega volilca, da dne 6. aprila izvrši svoj državljansko pravico in narodno dolžnost! V naših vrstah ne sme biti nobenega nezavednega, nobenega malomarnega, ali celo neznačajnega plašljivca! To je prilika, ko moremo poudari dokaz, da smo narod moč, poštenjakov in značajev.

Predložitev kandidatskih list

Fašisti, popolari in socialisti unitarci kandidirajo v vseh volilnih okrožjih, maksimalisti v 13, komunisti v 13, republikanci v 12 - Kandidatske liste v Julijski krajini 1 lista fašistov disidentov zavrnjena, ker manjka en podpis

RIM, 27. Agencija «Stefano» poroča, da je bilo raznim priznivim dvorom predloženih v posameznih volilnih okrožjih skupno 136 kandidatskih list in sicer: 1. Marche 6; 2. Abruzzi 3; 3. Puglie 10; 4. Emilia 9; 5. Sardinija 6; 6. Ligurija 4; 7. Toskana 9; 8. Julijska Krajina 8; 9. Lombardija 9; 10. Kampanija 13; 11. Sicilija 12; 12. Lazio-Umbria 11; 13. Piemont 9; 14. Beneško 8; 15. Kalabrija in Bazilikata 12. V Julijski krajini je bilo predloženih 8 kandidatskih list in sicer z naslednjimi znaki: 1. liktorski snop 15 kandidatov (fašistovska stranka); 2. srp, klavir, klas in žareče sonce 10 kandidatov (komunistična stranka); 3. žareče sonce z geslom «Socializem in Svoboda» (Socialismo e Libertà); 4. štít s križem in geslom «Libertas» (svoboda) 6 kandidatov (popolari); 5. srp, klavir in knjiga 5 kandidatov (socialisti maksimalisti); 6. lopata z bršljanovo vejico 8 kandidatov (republikanci); 7. lipova vejica s planiko 6 kandidatov (slovanška lista); 8. peteržanova zvezda 3 kandidati (demokrati - Bonomi).

V benečanskem volilnem okrožju je bila med drugim predložena lista z znakom planika z lipovo vejico; na tej listi kandidirajo 3 Nemci iz Zgornjega Poadija.

V Bolonji je prizivni dvor zavrnil kandidatsko listo fašistov disidentov, ker je manjkala na listi en podpis. Mesto da bi bila lista podpisana po 300 volilcih, je bila podpisana le po 299 volilcih. Dopolnilna lista je bila sicer vložena, a prepozno. V Emiliji ostanje v veljavi torej le 8 kandidatskih list.

Fašistovska večinska lista je bila vložena v vseh volilnih okrožjih. Poleg tega so bile vložene 4 vladne manjšinske liste (Lazio, Abruzzi, Puglie, Toskana). Izmed

drugih organiziranih strank nastopijo le popolari in socialisti unitarci v vseh volilnih okrožjih. In ravno tema dvema strankama je napovedala fašistovska stranka odprt boj. Socialisti maksimalisti so vložili liste v 13 okrožjih; njihova stranka ne nastopi na Sardiniji in v volilnem okrožju Abruzzi-Molise. Komunisti nastopijo tudi v 13 okrožjih. Republikanci so vložili liste v 12 okrožjih, demokrati socialisti v 5, ustavna opozicija (demokrati-Bonomi) v 8, Giolitti nastopi v 2 okrožjih (Lombardija, Abruzzi). Poleg teh nastopijo še razne druge manjše skupine kakor: kmetje (znak klas in grozd, v Lombardiji, Liguriji, Piemontu in Umbriji), fašisti disidenti ter več samostojnih demokratiških skupin. Posebno pester bo volilni boj v južni Italiji, kjer nastopi izredno mnogo strank. V Kampaniji sami je bilo predloženih 13 list.

Smer fašistovskega volilnega boja

Proti popolarom in socialistom unitarcem

RIM, 27. Tiskovni urad fašistovske stranke poroča, da se je sestel direktorij fašistovske stranke pod predsedstvom ministrskega predsednika Mussolinija. Direktorij je sklenil, da bo fašistovska stranka vodila volilni boj z vso silo proti prevratnim strankam, posebno pa proti socialistom unitarcem in popolarom ter proti drugim socialistim in ustavnim več ali manj opozicijskim skupinam. Fašistovska stranka ne priznava sporednih list za prijateljske in radi tega poziva vse fašiste, da oddajo glasove za vladno večinsko listo, odnosno za 4 vladne manjšinske liste. Fašistom je prepovedano dati preferenčne glasove.

On. De Navá umrl

RIM, 27. Danes ponoči ob 0.15 je umrl on. Giuseppe De Nava. Pogreb se bo vršil na državne stroške.

Vest je napravila v parlamentarnih in vladnih krogih globok vtis. De Nava je bil med vojno minister za industrijo; v Nitti-jevem kabinetu je bil minister za javna dela. Sedaj je bil kandidat na fašistovski

listi. Rojen je bil v mestu Reggio l. 1857; po poklicu je bil odvjetnik.

Otvoritev železniškega prometa med Reko in Jugoslavijo

REKA, 27. Danes je odinrl iz reškega kolodvora prvi vlak preko meje. Ustavil se je v Odgranaku, prvi postaji na jugoslovenskem ozemlju, odkoder se je zopet povrnil na Reko. S tem vlakom so se vozili člani razmejivne komisije in zastopniki italijanskih in jugoslovenskih oblastev. Otvoriti prometa je prisostvoval tudi general Giardino. Jutri bo stopil v veljavo redni vozni red.

Anglija znižala od 26 na 5% carino na nemško blago

LONDON, 27. Včeraj sta «Daily Express» in «Evening News» vzdignila rno-go prahu, ker je vlada znižala od 26 na 5% odbitek na račun odškodnin, katerega je Anglija iztirjevala na vrednosti uvoženega nemškega blaga. V «Daily Expressu» predvideva bivši finančni minister Sir Robert Horne, da bo to pomenilo poplavo angleških trgov z nemškim blagom po nizki ceni, in neki drugi bivši minister zahtuje, da bo ta korak vlade rodil nova nesoglasja med zavzniki, ako se ni MacDonald o tem prej posvetoval s francosko vlado. S svoje strani se «Evening News» smatra za pooblaščenega za izjavo, da se bo Lloyd George, ki je kot ministriški predsednik uvedel ta 26 odstotni odbitek, zopet vrnil znanju v doljni zbornici.

Neodvnljivo in naravno je, da se bo nemška konkurenca vedno bolj oglašala na angleškem trgu, in grožnja v podobi nemškega blaga bo tem strašnejša, čim večjo vsoto bo Nemčija morala plačati na račun reparacij: zadosti je že namreč znano, da bo Nemčija morala plačati predvsem s prebitkom svojega izvoza nad uvozom. Omenjeno znižanje odbitka s strani angleške vlade je pa treba smatrati kot praktičen ukrep, ki ga je izzval v resnici nevzdržen položaj angleških uvoznikov.

Ustroj je enostaven ter zadostuje naveden primer za njega razlago. V Anglijo je prispelo za 100 šterlingov nemškega blaga. Angleški trgovec je plačal 26 šterlingov v angleški carinarnici ter poslal 74 šterlingov nemškemu prodajalcu. Nemška vlada je potem temu povrnila 26 šterlingov.

17. novembra m. l. je pa nemška vlada naznanila, da ne more več plačevati 26% svojim izvoznikom. Vendar pa je angleški zakon ostal v veljavi in so angleški uvozniki še nadalje plačevali odbitek 26% na vrednost uvoženega nemškega blaga angleški vladi, medtem ko so morali to blago plačevati nemškimi trgovcem po 100%; tako je v resnici od 17. novembra dalje plačeval angleški uvoznik nemške reparacije angleški vladi, ki je seveda te dohodke vključila na račun vojnih odškodnin, skupen za vse zavznike.

Seveda se je radi tega bremena, naloženega angleškim uvoznikom, avoz iz Nemčije znatno skrtil, in to opravičuje tiste, ki pravijo, da je znižanje odbitka padla ovira, ki je stala na poti uvozu nemškega blaga. Ampak nemška vlada ni plačevala reparacij. Z druge strani so angleški trgovci protestirali, ker so morali oni plačevati, in baš dan poprej, ko je angleška vlada izdala to naredbo, se je vršil v londonski trgovski zbornici protestni shod. Z novo naredbo stopi na mesto 26%, ki jih Nemčija ni plačevala, 5%, ki jih bo Nemčija plačevala; medtem se je tudi nemška vlada obvezala, da bo plačala v zlatu anšleskim uvoznikom vse svote, ki so jih plačali angleški carini od 17. novembra do danes, t. j. vsega skupaj približno milijon šterlingov. Novi sporazum bo moral ostati v veljavi do 17. aprila 1927, ampak jasno je, da gre tu le za rok pro forma, ker bo namesto tega angleško-nemškega dogovora stopil splošni sporazum o reparacijah, kateri se ima skleniti na podlagi poročil, sestavljenih od obeh odborov izvedencev.

Pogajanja za znižanje odbitka na vrednost iz Nemčije uvoženega blaga so se izvršila v Londonu z veliko naglico med dvema zastopnikoma nemške vlade ter zastopniki angleške državne zakladnice. Sporazum je bil objavljen ter je stopil neadoma v veljavo o polnoči, da se je prišlo tako okom morebitnim spekulacijam.

Angleška vlada proti spremembi ustave v Indiji

LONDON, 27. Državni tajnik za Indijo Olivier je v doljni zbornici izjavil, da je angleška vlada proti ustanovitvi vlade v Indiji, kakor jo imajo angleški dominijoni. Olivier je dostavil, da bi bil položaj take vlade nevaren in da bi sprememba ustave za Indijo bila pogubonoma tudi za Indijce same.

Lord Curzon je izjavil, da se mora popraviti parlament za svet pred vsako spremembo z ozirom na ustavo v Indiji.

Izvršilni odbor razkladalcev za konec stavke

LONDON, 27. Izvršilni odbor sindikata nakladalcev je sinoči priporočil vsem svojim članom, da bi se danes povrnili na delo pod pogoji, ki jih vsebuje splošni dogovor za vso državo in v pričakovanju na izid nadaljnjih pogajanj zastopnikov nakladalcev z delodajalci. Gotove organizacije pa tega priporočila niso hotele sprejeti.

Stavka nakladalcev končana.

LONDON, 27. Na shodu stavkajočih nakladalcev je bilo soglasno sklenjeno, da se ima stavka končati. Delo se bo zopet začelo jutri zjutraj.

Vprašanje vojaške kontrole v Nemčiji

PARIZ, 27. Poslaniška konferenca je vzela na znanje angleško spomenico glede medzavezniske vojaške kontrole v Nemčiji. Spomenica je bila izročena v pretres vojaškemu medzaveznickemu odboru v Versaillesu, kateremu predseduje general Foch.

Pogoji za otvoritev pariške blagovne borze.

PARIZ, 27. Dopisni urad Havas poroča: Zastopniki trgovskih zbornic za sladkor in kavčuk so se sporazumeli za sprejem sledečih izprememb pri ureditvi raznih trgov:

1. Izključitev tujcev, ki nimajo stalnega bivališča v Franciji in vsake osebe, ki ni vpisana v trgovskih zapisnikih. 2. Skrčenje terminov za izpolnitev pogodb. 3. Pogoji likvidacij kupcij v Franciji v slučaju, da prenehajo kvotacije.

Belgijska vlada odstopila

Zbornica zavrnila francosko-belgijski trgovinski dogovor

BRUSELJ, 27. Zbornica je zavrnila z 95 proti 79 glasovom francosko-belgijski dogovor. Vlada je nato podala ostavko.

Stresemann pojde v London?

BERLIN, 27. Wolfow dopisni urad izjavlja, da je vest «Chicago Tribune» o ponesrečenem poskusu Stresemanna, da bi šel v London obiskat MacDonalda, brez vsake podlage.

Možnost sklicanja splošne konference

po zaključkih odborov izvedencev

WASHINGTON, 27. Vlada je vzela z vso resnostjo v poštev možnost splošne gospodarske konference, katere se bi morale udeležiti tudi Zedinjene države in ki bi morala dovesti do končnoveljavne ureditve vprašanja vojne odškodnine. Uradna poročila iz Washingtona kličejo po načinu ureditve, ki bi ga lahko sprejela tudi Francija, in se mora že sedaj reči, da je na tej poti storil že velik korak naprej predsednik Coolidge s svojim nedavnim govorom v New Yorku. Coolidge je tu omenil postopanje obeh odborov izvedencev ter je rekel, da drugim, da bo za vsako ureditev odškodninskega vprašanja nujno potrebna ustalitev finančnega položaja v evropskih državah, do katere se pa brez sodelovanja Amerike ne bo moglo priti.

Mednarodni delegati za Ogrsko

BASEL, 27. Svet Društva narodov je imenoval delegacijo, ki bo morala izdelati skupno z ogrsko vlado načrt za preuredbo državnega proračuna ter nadzorovati udeležitev načrta za finančno obnovo Ogrske. V tej delegaciji zastopa Italijo kom. Bianchini.

Pred pogajanj za sklenitev nemško-turškega dogovora.

CARIGRID, 27. Pogajanja za sklenitev dogovora prijateljstva med Nemčijo in Turčijo se bodo začela prihodnji teden v Angori med nemškim delegatom Freitagom in turškimi delegati.

Otvoritev češkoslovaškega parlamenta.

PRAGA, 27. Predsednik Masaryk je določil otvoritev pomladanskega zasedanja poslanske zbornice za 6. marca.

Zaupnica grški vladi.

ATENE, 27. Narodna skupščina je z 233 glasovi proti 106 izrekla vladi zaupnico. Pri nadaljevanju se je ministrski predsednik Kalandaris nanašal, da je levica predlagala odločitev razprave o vprašanju dinastije in vladavine. Zbornica je ta predlog sprejela. Venizelos je prisostvoval seji ter glasoval za vlado.

Pismo iz Jugoslavije

Ljubljana, 24. februarja.

Gospod Pašić si zopet enkrat lahko z zadovoljstvom pogladi brado. V najtežjih časih, ko si opozicijski blok skoraj že naprej deli bodice ministrske sedeže, ko se vedno bolj zgoščujejo vesti o Radičevem priходу v Beograd, je bila iznešena na spreten način zahteva zemljoradnikov, da se izroči gospod dr. Marković sodišču. S konkretnimi razlogi podprta, uživajoča zaslombo celo v delu radikalnega kluba, podpirana od poslancev vseh opozicijskih strank in simpatična javnosti in najbrže tudi najvišjim krogom, je bila zahteva zemljoradnikov tako močna, da je skoraj morala prodrati. Da, če ne bi bili radikali tako spretni parlamentarci.

S protipredlogom, da se razčisti ne samo afeta dr. Markovića, temveč tudi afere drugih ministrov, so razbili enotnost opozicije in dosegli, da ni niti en bivši minister in niti en šef parlamentarnih klubov podpisal zemljoradniškega predloga. Ne samo to. Pritisk radikalnega protipredloga je bil celo tako močan, da večina opozicijskih klubov sploh ni predlagala izročitve g. Markovića sodišču, temveč se je zadovoljila s predlogom, da preide vse očitke posebna parlamentarna komisija. To je n. pr. predlagal v imenu Jugoslovanskega kluba posl. Kremžar.

Nikakor se ni čuditi, če je bil efekt radikalnega protipredloga tako močan. Pomisliti je treba, da so bile takoj po ujedinenju razmere v Beogradu tako desolatne, da je troje ministrov uradovalo v eni sobi. Ni bilo ne arhiva, ne registrature, kaj lahko, da je tudi vseskozi pošten minister podpisal kak akt, ki je bil protipostaven

in na škodo državi. In radikali imajo danes vse te akte v rokah in zato si vsakdo lahko misli, da bi radikalne tožbe sigurno funkcionirale.

Pa tudi debato samo so radikali dobro vzdržali. G. Laza Marković ne slovi po krivici kot ena najbolj bistrih glav radikalnega kluba in njegov zagovor je to dokazal. Pa tudi g. Ranković se je dobro izkazal. V glavnem je dejal sledeče: Korupcija je treba na vsak način ubiti in jaz sem začel boj proti njej. Korupcija pa nikakor ni samo v enem klubu, temveč je splošen pojav. Zato se da zatreči le na ta način, da se v vseh klubih proti njej boji. Jaz sem začel boj proti njej v svojem klubu. Naj prično sedaj boj proti njej tudi drugi v svojih klubih. Sele potem imajo pravico nastopati proti dr. Markoviću. Če pa tega ne store, potem so s tem dokazali, da jim ni toliko za onemogočenje korupcije, kolikor pa za strankarsko izrabljanje afere.

In v tem zadnjem je bila ona sila, ki je utrdila disciplino radikalnega kluba. G. Pašić je z lahkoto prepračal radikali klub, da ne gre toliko za glavo dr. Markovića, kolikor pa za intrigo proti radikalnemu klubu. Na to intrigo pa je radikali klub odgovoril z discipliniranim nastopom in to tem lažje, ker je silhueta g. Radića, ki je vedno bolj napihovala na horizontu, še bolj grozno naslikala posledice, ki bi nastale po padcu samoradikalne vlade.

Pa še majhna formalnost je omogočila radikalom zmago. Glasovalo se je tajno. Vsak poslanec je bil s tem siguren, da mu na volilnih shodih ne bo treba slišati očitkov, da je glasoval za g. Markovića in na drugi strani so mogli tudi neradikali glasovati za g. Markovića, kar se je tudi zgodilo. S tem pa so dosegli radikali to zadoščenje, da ni bil njihov predlog sprejet samo z njihovimi glasovi, temveč tudi z glasovi opozicije.

Z izidom Markovičeve afere so lahko radikali zadovoljni in kakor se vidi, so zadovoljni tudi opozicijskimi. Ljubljanska dnevnik «Jutro» in «Slovenec» n. pr. svoje zadovoljnosti niti ne prikrivata. V uvodnih trditvah oha lista, da je sicer nad vse smatrnato, da ni bil sprejet predlog zemljoradnikov, toda da je z debato storjen vsaj prvi korak k čiščenju. Temu mnenju moramo nemo pritrčiti. Nezmislno je misliti, da bi bilo mogoče korupcijo ubiti kar v enem mah. Kakor se je palagama razvila, tako jo bo treba tudi palagama ubiti.

Razveseljivo pa je to dejstvo, da je prenehala opozicija z dosedaj običajnim povečevanjem in da je stopila za stopnjo višje. Smatral bi za pogrešno, če ne bi te mirne kritike opozicije omenil.

Končno pa so zadovoljni z izidom afere tudi zemljoradniki sami. Odbite njihovega predloga jim je dalo v roke široko agitacijsko sredstvo in kakor je pokazala seja njihovega glavnega odbora v sredo, katere so se udeležili tudi Slovenci, imajo dovolj agitatorjev, da odbite svojega predloga tudi izrabijo.

Po likvidaciji Markovičeve afere se je položaj v Beogradu znatno umiril in radikali so sedaj tako ukrepljeni; da morejo tvegati boj z opozicijskim blokom. Formalno ta blok sicer še vedno ni sklenjen in njegov nastanek se napoveduje za prihodajo sredo oziroma četrtek. Toda tudi če bo perfekten, ne bo njegov efekt tako močan, kakor bi želeli njegovi propagatorji.

Predvsem je treba upoštevati to, da ne bo v bloku Radića, ki si pridržijo svobodno roko tako dolgo, dokler more upati, da si lahko pribori vsaj še en mandat. Radić bo sicer dal bloku na razpolago toliko poslancev, da bi ta mogel vreči vlado, toda takoj potem se zopet odtegne.

Če pa ni Radića v bloku, potem je situacija v bloku sledeča. Demokrati bi imeli v bloku kot najmočnejša skupina tudi največje besede. Ze to dejstvo mora precej neprijetno vplivati na ostale pripadnike bloka. Poleg tega pa še dosedaj ni razčističen razmerje med g. Davidovičem in Pribičevićem. In v tem dejstvu je za obstoj opozicijskega bloka resna nevarnost. Zadoštuje, da predlaga g. Pribičević kako stvar, ki je demokratom simpatična, za vse druge pa nemogoča in opozicijski blok more doživeti resno razpoko. In to tem lažje, ker je sorodnost med demokrati in radikali kljub njihovemu istočasnemu pretendiranju na vodilno vlogo, vendar neprimerno večja, ko pa sorodnost med demokrati in jugoslovenskim klubom, da o razmerju med Radićem in demokrati sploh ne govorim.

Parlamentarni položaj je torej nekako sledeči: Radikali so utrjeni, opozicijski blok pa napoveduje svoj nastop. Če bi bil nastop izvršen še pred likvidacijo Markovičeve afere, bi bil že neprimerno močnejši. Ravno vsled zapoznatosti nastopa opozicijskega bloka pa bi uporabil za njegovo karakterizacijo pregovor, da veliko grmečja, pa malo dežja.

V parlamentarnih krogih se že govori, katere zakone bo rešila skupščina. V prvi vrsti se omenja seveda proračun, ki bo v načelu še ta teden sprejet. Nobenega dvoma pa ni, da bo tudi v podrobnostih hitro in kmalu rešen. Nato bodo sledili še invalidski zakon, zakon o kmetijskem kreditu in potem je verjetno, da bo šla skupščina na počitnice. Če se bo s teh povrnila, ali pa bodo razpisane nove volitve, pa bo odločil radikali klub, kakor bodo pač volilne prognoze ugodne ali neugodne.

Nikakor pa ni gotovo, da bi bile za letos volitve, ker niso nove volitve nikomur

«Piccolo» so pisali te dni iz Labin: »V tem našem pasu ni še nobenega znamenja o volitnem gibanju. Vzrok je morda v krizi, ki jo preživljajo ti ljudje vsled zapretja premogovnika v Karpanu in v traja že tri mesece. Naše meste, ki je bilo v suženstvu vedno kompaktno in ki v trdih, a vendar lepih bojih ni nikoli pogrešalo niti enega glasu, je danes razcepljeno v dva tabora. Na eni strani je fašistovska stranka, na drugi pa »rdete«. Okolica pa, ki je skoraj popolnoma slovanska, nima bistvene nobene stranke. Potrebno bi bilo torej, da se uvede živa propaganda, ki naj bi spodbudila Slovane, naj se ne pušajo zavajati od krivih perspektiv, marveč naj se z nerazdružljivimi vezmi in v svojo korist strežejo z nami da bodo, tvorec z nami eno družino, mogli

kratkem doletu tisto stopnjo moralne in materialne blaginje, ki si jo želijo vsi.

Zanimivi so ti izlivi lepe duše. Kakor bolnik v mrzličnem stanju govori marsikaj, česar ne bi govoril pri dobrem zdravju, tako so tudi dopisniki "Piccolovi" v vročini volilnega gibanja izblebeli, kar jim je na duši in v mislih in kar prita, da vedno dosegajo niso govorili resnice o narodnostnih razmerah in o njih krajih in da tudi sedaj niso iskreni. Vedno so trdili, da je Labinština izklopitala italijanska. Sedaj pa priznavajo, da je okolica "skoro izklopitala slovenska". K temu pa moramo mi ugotoviti, da prebivalstvo okolice tvori ogromno večino v omen predelu. Če bi bili ti ljudje iskreni in lojalni, bi iz tega dejstva, k ga sedaj priznavajo tudi oni sami, izjavili logične zaključke. Ne! Oni hočejo uprizoriti lov na te slovenske volilce na Labinštini. To kaže, da ne spoštujejo iskreno niti namenov njega, ki ga toliko proslavljajo in ki jim je vrhni glavar in vodja — gospoda Mussolinija. Ta ni hotel sprejeti nobenega Slovana in nobenega Nemca v večinsko fašistovski list, ker — kakor so naglašala poročila iz Rima — ne smatra manjšinskih listov za opozicijske in ker hoče, naj si slovenska in nemška manjšina sami izvolita svoje parlamentarno zastopstvo. Tu so torej dopisniki "Piccolovi" v očitnem nasprotju z nameni ministrskega predsednika.

Pa pojdemo dalje! Dopisniki "Piccolovi" hočejo, naj se tisto slovensko prebivalstvo ne pušča zavajati od "krivih perspektiv". V isti sapi pa vidijo vzrok v brezbratnosti tamonje prebivalstva za volitve v hudi krizi, ki jo preživljajo ti siromašni ljudje vsled zapletja premožnikov v Karpanu. Zakaj pa so tu vzeli vodu v usta, da jim ni treba govoriti o tem, kdo je zakrivil to hudo krizo? Razumljivo je to, ker so krivci mogoče od njihovega mesa, kri od njihove krvi! Na podlagi tega dejstva smo najprej, da so le oni tisti, ki rišejo "krive perspektive", ko bi hoteli, naj bi se tamonje ljudstvo strnilo z njimi! Z drugo besedo: naj bi se jim izročilo z dušo in telesom! "Piccolovi" neiskrenost se kaže tudi v tem, da z ene strani naglašajo svojo željo, da bi sedaj po sklenjenem sporazumu med Italijo in Jugoslavijo — prišlo do pomirjenja med obema plemenoma v tej pokrajini, na drugi strani pa hoče porabliti prvo priliko, volitve, za podžigiranje nasprotij, za borbo proti slovenski strani!

Iz krogov državnih namestencev

Že šesto leto traja nekako izjemno stanje v službenem razmerju osebja, ki ga je prevzela država v novih pokrajinah, in na stotine dekretov je med tem izšlo, ki imajo za svrhu ureditev službenega razmerja tega osebja.

Ekonomika in juridična asimilacija, klasičnija in tajna kvalifikacija, vse te dobrote se pač rešujejo na način, ki je prav malo dobrohoten, včasih pa docela nazadnjaški.

Po okupaciji 1918. se je pričel pravi križev pot za nameščence bivše vladavine. Aretacije, internacije, preganjanja, premeštanje in odpušči iz službe so bile na dnevnem redu, kar preko noči ali pa po noči. Iz nekaterih panog je odšlo 50—70% namestencev, ostalim pa so nametali na ramo vsa zastala dela. In tisti, ki so bili pridajljivi iz kraljevstva ali iz Dalmacije, so prinesli s seboj sistem, ki je bil v takratnem socialističnem duhu usmerjen le na malo dela, dolgo plačo in precej prazničnih dnevo. Jezikovni zmožnosti, disciplini in rutini bivših državnih namestencev se je zahvaliti, da je delo šlo napredovalo, v kolikor so pač dosegale službene moči in da so državne gare lezele in kočeno prišepale do nekam na pol urejane uprave. Vse se je tako urejalo, da se je trpinom ozirala aktivnost, saj so že tako organizirali, da so višji, akademsko naobraženi uradniki bili podrejani uradnikom dvomilne kvalifikacije.

Prej so veljala pač neka pravila, da je uradništvo tu, da zadosti upravičenim zahtevam davkoplačevalcev, danes pa imamo ravno nasprotna naziranja.

Od uradnika se je pač zahtevalo, da je bil sposoben poleg državnega jezika vsaj še enega izmed deželnih jezikov; v tržaški okolici pa smo našli uradnike, ki so obvladovali nemščino, italijanščino, slovenščino in hrvaščino, kar je novim gospodarjem iz spisov dobro znano. Danes se ne zahteva izobrazba in znanje jezikov, marveč le mišljenje; kdor se hoče drugače udejstvovati, je avstrijski kanta.

Ind sedaj o asimilaciji.

Od prejemkov v kronski veljavi so se dokopali službenici do plače, ki je sprva bila odmerjena na 40% lirske veljave, pozneje do 60% in končno leta 1921. do prejemkov alla pari krona liri. Pozneje je pač nova vlada odredila nekako delno asimilacijo, izenačenje plač, ki pa še daleč ni bila enaka prejemkom uradnikov v kraljevini, dasi so tukajšnji nameščenci postali po aneksijski pravi italijanski državljani. Kakor za druge državljane Julijske Krajine, je tudi pri nameščencih veljalo geslo: Enake dolžnosti, ne pa enake pravice.

Na nekaj pa država ni pozabila: Uvedla je na prejemke davke, ki so enaki davkom v kraljevini in ki so določeni do 26% od celokupnih mesečnih prejemkov, tako da plačujejo službenici od 80 do 200 L davka na mesec.

Spominjamo se še onih blaženih časov, ko je bila minimalna plača za delavca dnevno 40 L, za delavca od kosa 70—80 L, nižji službenec pa je prejemal 300—400 L mesečno, uradnik predstojnik pa 500—800 L mesečno. In danes? Uradniki predstojniki (med temi menda tudi sodniki) prejemajo 1000 do 1200 L, kar ni seveda v nikakem razmerju z odgovornostjo in študijami.

Se sijajnejši pa je položaj namestencev glede juridične ali pravne asimilacije.

Omeniti je tu, da je Italija na senžermanski konferenci oziroma po tej pogodbi prevzela pokrajino z vsemi pravicami, pa tudi z vsemi dolžnostmi in med te dolžnosti je spadala tudi popolna preskrba službenega osebja, to je, da je garantirala za veljavo vseh zakonitih določb. Med te določbe je všteto izplačevanje pokojnin in sicer pokojnine v izmeri 40% od stalne plače in enega dela doklad pri najmanj 10-letni službeni dobi.

Po okupaciji je izdalo poveljništvu dekret, po katerem je izplačevati pokojnine po 80% ali 80 L za 100 K. Ta recept so uporabljali tudi se za slučaje, ko so službenice dalje pošiljali v pokoj in ga raztezajo še danes.

Po petih mučnih letih so službenici še vedno tam, kjer so pričeli. — Prišla je aneksijska in smo upali, da se to protizakonito postopanje odpravi, pa namesto zakonitih določb dežujemo dekreti, ki vsakokrat le kratkoročno pravice službenicem, akoravno vsi ti dekreti nimajo znakov zakona v smislu temeljnega zakona. Dogajajo se pa tudi slučaj, da se

službenici, dasi imajo predpisano dobo let, kratkoročno odlašajo.

Prej smo imeli za tako kršenje zakonov moderno državno ustanovo — državno sodišče, pri katerem si je državljani poiskali pravico, a v Italiji menda tega ni, pa bi moral erar tudi precej poseči v žep, da poravnava odškodninske zahtevke.

Vsekakor pa ne bo preostajalo drugega, kakor skupno nastopiti pravno pot proti erarju.

Merodajni činitelji morajo pač uvideti, da se je pred vojno dalo še precej živeti s 200 do 300 K mesečne pokojnine, da pa danes pokojnine v izmeri 80% ali pari liri kroni ne zadostujejo niti za stanovanje.

Nikjer v nobeni državi se ne zapostavljajo službenici na tak način, kakor pri nas. V nobeni državi, ki so bile v svetovni vojni in ki so se povečale na ruševinah razpadlih, se zakonite določbe ne krajajo, marveč izboljšujejo. V sosedni Jugoslaviji so se še v novo pragmatiko sprejela prehodna določila, da se vse upokojitve prejšnjih službenic imajo izvršiti na podlagi novih prejemkov.

Pa kaj je vlada dosegla s tem, da je odslavila in upokojila nameščence? Nič več kakor nered v uradih in pa to, da stranke trpe na tisoče škode, ker se rešitve sploh opuščajo, ali pa pridejo v času, ko je že precej zamujeno.

Sliši se opravičevanje, da se morajo izvesti reforme vsled štedenja. Temu sploh ne verujemo, ker se je opazilo, posebno pri železnici, da je bilo izpraznjeno mesto takoj zasedeno ali pa sta prišla celo dva na to mesto, seveda daleč manj kvalificirana nego službenec, ki je bil odpuščen, ker je bil Slovenec.

Nestete družine so pahnjene v bedo in pomanjkanje, ki je itak že značilno za našo pokrajino in namesto kruha se nam je nametalo kamenje.

Francozi v aostski dolini

Rimska "Voce Repubblicana" poroča, da se prebivalstvo aostske doline ne udeležijo volitev, ker njih zastopnik ni sprejel v fašistovski list in ker se francoski šolski pouk zatira. — K tej vesti bi pripomnili, da so ti aostski Francozi v Italiji poznani radi svoje udanosti napram državi in kraljevi hiši. Zato, in pa radi dejstva, da s svojim malim številom — 60—70.000 — nimajo nade, da bi si sami priborili mandat, je razumljiv ta njihov ukrep. To je na njihovi strani edino možen način dokazovanja in protesta. So torej v povsem drugačnem položaju, nego je naša narodna manjšina v Julijski Krajini.

Naši dijaki stradajo

Se sliši mnogokrat in to ni prazna fraza, je bridka resnica. Stotine in stotine naših dijakov srednješolcev in visokošolcev, raztresenih po Italiji in tujini, dobesedno stradajo. Sedaj v hudi zimi, ki je v tujini mnogo bolj ostra kot pri nas, je velika večina naraščajo naše ineligence brez sredstev za življenje v mestih, kjer študirajo. Kdor razume, kako krvavo potrebujemo izobražencev vseh panog v naših krajih, kdor razume, da dijaki, ki zmrzuje in ki ne ve, kaj bo opoldne kosil, ne more študirati, bo razumel, da je pomoč nujno potrebna.

Na stotine naših dijakov je doma, ker ne morejo v študijska mesta, mnogo dijakov zapušta študije, ker jim manjka denar ter se posvečajo raznim dokolskim poklicem. Vsa dolga prestrašena leta so izgubljena. Število naših dijakov se manjša. Če se bodo stvari razvijale kot dosedaj, bo padlo prihodnje leto število naših dijakov pod polovico.

Na "Dijaško Matico" romajo prošnje in upanju, da bo ona vsaj deloma odpravila najnujnejši poskrbi, a odgovor je vedno enak: "ni denarja".

"Dijaška Matica" se obrača s pisnimi pozivi na naše denarne zavode, trgovce itd. s prošnjo, naj se sedaj v času največje potrebe spomnijo društva. — Prepričani smo, da ta poziv ne more ostati brez odziva, brez uspeha. Pred vsem pa želimo, da bi bil uspeh vsaj boljši nego lani, ako že ne mnogo boljši. Potrebe so velike, pomagajte!

Planinsko društvo

ki se je ustanovilo na novo v smislu že prej sklenjenih pravil mesto "Tržaške podružnice Slovenskega planinskega društva", ki je bila od tržaške prefektore razpuščena, je sedaj od oblasti zakonito priznana. Proti pravilom, ki so bila vložena na tržaško prefekturo, ni bilo nobenega prigovora. Glasom teh pravil prevzame novo planinsko društvo delokrog prejšnjega Slov. planinskega društva v vsej Julijski Krajini in sme ustanovljati podružnice. Člani so ustanovni, ki plačajo enkrat za vselej 200 Lir, in redni, ki plačujejo 12 Lir na leto. Kdor želi pristopiti k plan. društvu naj se oglasi pri gosp. Andreju Pavlici v ulici Nicolo Machiavelli št. 15. I. n. Ustanovni občni zbor se bo vršil v četrtek dne 6. marca 1924. ob 8. uri zvečer v dvorani v ulici Torre bianca št. 39 I. n. s sledečim dnevnim redom.

1. Poročilo pripravljalnega odbora.
2. Volitve odbora in preglednikov računov.
3. Slučajnosti.

Komur je na erco naše planinstvo naj ne zamudi tega važnega zborovanja. — Pripravljalni odbor.

Smrtna kosa. V Dutovljah je umrl g. Mihael Kjuder v visoki starosti 78 let. Pokojnik je bil brat barkovljanskega župnika msgr. Antona Kjudra, tega najbližjega človeka, vzornega in ljudomilga duhovnika in zvestega in značajnega sinu svojega naroda. Tudi pokojnikov sin Albin je duhovnik. Vse čestiti družini velja naše iskreno sožalje.

Ustoličenje tržaškega škola dr. Fogarja. Po mestu kroži govorica, da novi tržaški škof žasede svoje mesto v četrtek dne 6. marca, slovesno ustoličenje pa se bo vršilo v nedeljo dne 9. marca.

Dr. Fogar se je pred kratkim povrnil iz Rima, kjer se mu je posrečilo odstraniti velike ovire, s katerimi je intranzigentni Videm zadrževal njegovo ustoličenje.

Upokojenci in vdove upokojencev z najmanjšo pokojnino sklicujejo za v nedeljo 2. marca 1924. ob 10. predpolnoce v dvorano zveze poštinih uslužbenec v ul. Zonta št. 5. II. n. sestanek, na katerem se bo razpravljalo o važnih interesih in glede nekega sporazuma z njihovim društvom.

Pristojbine za telefonske pogovore z Dunajem preko Ljubljane se bodo računale od 1. marca dalje v zlatih frankih. Pristojbina za vsako pogovorno svoto bo znašala 4.12 franka v zlatu.

Podružnica "Sol. društva pri Sv. Jakobu" razpisuje te dni sledečo okrožnico:
Plemenito in sveto je delo "lačne nasititi", posebno pa one lačne, ki niso sami krivi, da

jih usoda preganja, in one lačne, ki hočejo in se trudijo z najboljšo voljo, postati enkrat človeštva v podporo z vsem "uma avilim mečema" in zmožnostjo, in ki nikakor nečesto biti državljani brez omike, brez bole. Na naši narodni šoli pri Sv. Jakobu je mnogo takih otrok, ki z veseljem prihajajo zjutraj v učilnico, ki pa radi onemoglosti ne morejo slediti pouku, in ki tudi hirajo, ker nimajo potrebne hrane. Niso temu krivi roditelji, saj tudi oni so večkrat brez zajutka, brez toploga kosila in brez večerje, krive so razmere, brezposelnost, kruta smrt, ki je ugrabila enega ali drugega izmed roditeljev, krivo je splošno pomanjkanje, ki je posebno veliko, skoraj splošno, v delavskem okraju šentjakobskem.

Naša naloga je, odpomoči vsaj deloma, skrbeti z vsemi močmi, da dobi vsaj del najbolj potrebnih otrok narodne šole toplo kosilo in kosček kruha, in oni del, ki je bolehav, tudi majhno škodljivo mleko. Po veliki dobiti večine naših trgovcev, posebno naših dobrih pekrov, naših kmetovalcev, mlekaren, društev ter zasebnikov dobiva v otroškem vrtcu pri Sv. Jakobu do 100 otrok, v šoli do 250 otrok toplo in dobro zaželeno kuhinjo (ministro), ter razen tega do 40 otrok dvakrat na teden škodljivo mleko. Srčna hvala vsem dobrotnikom, ki darujejo krompir, repo, fižol, pašto, riž, moko in kruh našim malčkom, toda zraven tega je treba skrbeti tudi za druge stvari kakor meso, mast, drva, sol, posodo, poprave in posebno plačo kuharicam in primasalkam. Ne pretiravamo, ako pravimo, da je mesečno še drugih 1500 lir stroškov.

Da vsaj deloma pokrije stroške refekcije, priredijo odbor podružnice na pustni torek 4. marca t. l. ob 8. uri naprej v prostorih DKD pri Sv. Jakobu velik ples, katerega čisti dobiček pojde v gori omenjeno svrhu. V pripravi pa bo št. občinstvo kar najznejše podprlo to akcijo, se vsem že vnaprej zahvaljuje odbor.

Društvene vesti

Slov. akad. ler. društvo "Balkan" ima zvečer ob 20.30 svoj običajni sestanek. Tovariši so naproseni, da se udeležijo točno. — Ob 18.30 odb. seja. — Odbor.

Pevsko društvo "Ilirija" ima danes, 28. t. m. ob 20. uri v navadnih prostorih redno odborovo seja. — Predsednik.

Društvo "Kolo" v nedeljo pevska vaja točno ob 9.30. Radi zelo važnega razgovora pridite točno vsi. — Tajnik.

Sentjakobski "Sokol" priredi v nedeljo, dne 2./III. pustno maskarado. Vstop proti vabilu. Stari člani so naproseni, da se te prireditve po možnosti udeležijo. Začetek ob 20. uri. Konec? Bratiki zdravo!

Planinski klub vabi člane in prijatelje, da se v čim večjem številu udeležijo družabnega izleta, ki ga priredi v nedeljo dne 2. marca v Tomaj.

Zbirališče ob 8.30 pri tramvajski postaji na Opčinah. Kdor se hoče navžiti čistega kraškega zraku ter preživeti dan med veselimi planinci ne bo ostal doma. — Odbor.

Sokolska maskarada pri Sv. Jakobu. V nedeljo, dne 2. t. m., se bo vršila v dvorani DKD pri Sv. Jakobu sokolska maskarada. Začetek ob 7. uri. Vstop dovoljen proti vabilu, stari člani lahko pridejo brez vabila. Ples vodi g. Pertot, pomnil se bo častni čaj. Za lepo in pošteno zabavo skrbí odbor.

Tržaško pogrebno društvo pri Sv. Jakobu se sestane prihodnjo soboto v navadnih prostorih k odborovi seji. Vabijo se vsi odborniki in nadzorniki, ker imajo sklepati o občnem zboru, ki se bo vršil v nedeljo, 9. marca t. l. na stari policijski ob 4. popoldne.

Plesni venček pri Sv. Ivanu. V sv. ivanskem Nar. domu se bo vršil na pustno soboto "Plesni venček" po starokoličanskem običaju. Udeležiti se ga lepo štejejo okoličanski noš. Plesali se bodo stari in novi plesi, tako da bo prekrbljeno za "stare" in "mlade". Zabave obilo. Vstopnina malenkostna. Namen prireditve vzvišen.

Plesna šola "Sentjakobske žitnice." Danes se nadaljuje plesne vaje v dvorani DKD pri Sv. Jakobu; vodil jih bo znani plesni učitelj g. Pertot. Začetek ob 20. uri. Tudi prihodnjo nedeljo se bodo plesne vaje nadaljevale ob navadni uri.

Iz tržaškega življenja

V znamenju strupa. — Dve ženski sili življenja. Potrta radi prepira z lastno hčerko si je večeraj popoldne hotela vzeti življenje 53-letna zasebnica Marija Jecchia, stanujoča v ulici Settefontane št. 227. V svojem stanovanju je izpila nekoliko octove kisline. Njeni domači so poklicali na pomoč zdravniške rešilne postaje, ki je zastrupljeno izpral želodec. Ker je uvidel, da njeno stanje ni nevarno, jo je prepustil domači oskrbi.

Snoči okoli 19. ure je bil zdravnik "Zelenega križa" telefonično potem poklican v ulico Madonnina, kjer se je v gostilni "Marco" zastupila neka ženska. Dospel na lice mesta je zdravnik ženski, ki je izpila precejšnjo količino jodove tinkture, izpral želodec. Nato jo je dal prepejati v mestno bolnišnico.

Zastrupljena se je izkazala za 38-letno bolniško strážnico Amelijo Cionini, stanujoča v ulici Madonnina št. 41. Izjavila je, da je hotela umreti, ker se ni razumela s soprogom, ki jo je zanemarjal. — Njeno stanje je precej resno.

PODLISTEK

Paul Bourget:

JEČA (64)
(La Gêlle)
Pozvalenil F. Z.

Hočem se oprati, se pokoriti. Ni mogote, da bi te vzal s seboj. Jaz bi ne mogel prenašati, ne da bi ti trpela z menoj moja beda, ne da bi jaz utajal tvoje bogstvo. Samo en izhod je, to je, da se ločiva. Strašno me je izgubiti. Toda to je začetek pokore.

Medtem ko je on govoril, je bil dobil obraz te mlade žene izraz nekeke divje odločnosti. Sedla je, snela se sebe plašč ter rekla z glasom, ki ni bil nič manj odločen kakor Saintenoi:

— Jaz ne grem od tukaj, na ti. Mislim, da me ne boš nasilno vrgel iz sobe. Ko bo moj mož videl, da me ne boš bit domov, me pojde iskat. Mislim bo, da je treba iti k tebi. In tedaj pa me boš že moral obdržati. — Ne nadamda je sklenila roke ter ga začela prositi in rotili: "Moj Jurij, ne zapusti me! Ne bodi preobčen. Ne misli na to, kaj bodo rekli drugi ljudje. Ti hočeš plačati dolg s svojim zaslužkom, hočeš živeti od svojega dela. Napravil boš tako: Lotil se boš kakega poklica, a jaz bom živela v istem mestu svoje življenje zase, kakor v Parizu. Samo s to razliko, da mi ne bo več treba lagati." Tu je stopila k njemu ter postala nakrat zopet zelo sladka, zelo srčkana. "Ah, moj Jurij, enkrat bo že prišel čas, ko bom hočeš nočel prosta. Lahko pobegnem z otrokom. To izroze pravdo, ločitev, razporoko. Tedaj poplačan s tvojim zaslužkom. Ti boš živel od svojega dela. Porotiva se. Kaj bi se manj cenil, če bi bil poročil kako žensko, ki bi bila bogatejša od tebe, ako bi jo bil našel? Sedaj si jo našel in ti jo ljubiš. Ona tudi ljubi tebe. Obljubi mi, da me poročiš."

Medtem ko je tako govorila, je bila do konca slekla svoj plašč in avtomatično, kakor se dogaja v takih krizah prenapetosti, ko postajajo misli delanja, ne da bi se tega človek popolnoma zavedal, je odložila sedaj tudi klubok. In niso bile samo prazne grožnje. Saintenoi je to vedel in ravnotako je vedel, da se povrne domov le tedaj, ako ji oblubi, kar je zahtevala. Pa saj je tudi on tako strastno želel napraviti to obljubo! Vidil je, da

Nesrečen padec trgovca. Trgovec Fabij Vezian, star 37 let, stanujoč v ulici Mura št. 7, se je večeraj popoldne, idoč po sprehajališču pri Sv. Andreju, spotaknil in padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. Dobil je prvo pomoč od zdravniške rešilne postaje, ki je bil telefonično poklican na lice mesta. Potem je bil ponesrečenec prepeljan v mestno bolnišnico.

Zlikovci v gostilni. Predpreteklo noč so se neznanji ponočni gostje s pomočjo ponarejenih

ključev vtihotapili v gostilno krčmarja Jakoba Brandolin, katere se nahaja v ulici Catterii št. 16. Kljub prekoram policijski uri so si močje v obilni meri potregli z jedajo in pijačo. Ker so si mogli sami streči, so si ta posel tudi plačali. Vlomili so predal za bankom ter se plačili za 600 lir bankovcev in avtomatske pis šole, vredne 200 lir.

Krčmar je javil nezateženi obisk na policijskem komisariatu v ulici G. Brunner.

Vesti z Goriškega

Prvo zasedanje goriškega mestnega sveta. V soboto se bo vršilo v dvorani občinske palače na Korzu prvo zasedanje novega goriškega mestnega sveta, na katerem bo izvoljen župan in občinski odbor. Po otvoritvi zasedanja, poda predsem dosedanj mestni komisar poročilo o svojem delovanju, nakar bodo sledile volitve odbora in župana.

Kakor smo že evoječasno poročali, bo za župana izvoljen nekdanji goriški župan senator Bombig, za podžupana pa odv. Pinaussig, inž. Silvan Barich in odv. Di Blas, kot njihovi namestniki pa trgovec Orzan in svetnik Morassi.

Otvoritev zasedanja se bo izvršila v zelo slovesni obliki.

Smrtna kosa. V ponedeljek zjutraj je nenadoma preminula v 60. letu starosti gospa Viktorja Cibej, soproga notarja Karla Cibej. Večeraj popoldne se je vršil njen pogreb, pokopnico je spremljalo na njeni poslednji poti veliko število goriškega občinstva.

Neadekvatnost v furlanskem fašizmu. V kolikor se da posneti iz raznih listov, vlada v videmskih krogih velika nezadovoljnost z izbero kandidatov in baje je Arrigo Barnaba, ki je bil odlikovan v vojni z zlato hrabrostno svetlinjo, v znak te nezadovoljivosti odklonil kandidaturu.

Ceravno je Mussolini v poslednjem času jasno namignil, da so vodilna mesta v stranki nezdržljiva s poslansko častjo, vendar politični tajnik furlanskega fašizma odv. Pisenti do danes še ni oddal svoje kandidature na razpolago stranki. Odv. Pisenti se mora smatrati za strastno sposobnega človeka, ker hoče biti istočasno poslanec, politični tajnik, generalni intendant za vojno odškodnino, član kraljeve komisije za izredno upravo dežele, cementator vzhodnih mej Italije in "amico" g. Bandellija. Je pa že malo preveč, si mislijo nekateri gospodje iz furlanskega fašizma in prav imajo.

Izplačevanje vojne odškodnine. Ravateljstvo goriške podružnice "Banca d'Italia" sporoča:

"Finančni minister je odredil, da se postopanje pri izplačevanju vojne odškodnine potom benedijskih obveznic, ki se že nekaj časa izvaja v ostalih benedijskih pokrajinah, razširi tudi na nekdanjo goriško deželo.

Da se olajša vojnim oškodovancem izplačevanje, bodo uvedene v onih krajih, kjer ne obstajajo podružnice, blagajne. Čim bo zadostno število obveznic na razpolago, se bo podal v sporazumu z ravateljstvom banke poseben delegat v posamezne občine ter bo v občinskem uradu v navzočnosti župana in tajnika izročil oškodovancem obveznice proti potrdilu. Oškodovanci bodo vsakokrat obveščeni od župana o dnevu in uri izplačevanja s pozivom, da naj se ob določenem času javijo v občinskem uradu v svrhu plačila potom obveznic. Da se prepreči zavlačenje izplačila, priporoča ravateljstvo največjo točnost, ker bo tako pot kakor urnik izplačujočega delegata točno določen, vsled česar ne bo mogel čakati na zakasnele stranke.

Gorenja odredba finančnega ministra je gotovo zelo hvalevredna, kajti s tem načinom izplačevanja vojne odškodnine se znatno poposle in tudi oškodovancem bo prihranjeno veliko časa in stroškov. Glede točnosti vojnih oškodovancev naj si ravateljstvo podružnice "Banca d'Italia" ne dela nikakih skrbi, ker na dan izplačevanja bodo gotovo vsi pravočasno na mestu, glavna stvar je, da pridejo čim prej obveščeni in da se čim prej prične z izplačevanjem.

Prenehanje slovenskih sodnikov iz Goriške. Kakor doznavamo, sta razen v nedeljski številki objavljenih sodnikov prenehanja fudi predstojnik kanalske sodnje g. sodni svetnik Fabjan in okrajni sodnik g. Oblak in sicer prvi na tribunal v Kopru, drugi pa na trgovsko in pomorsko sodišče v Trstu.

Potemtakem so preneščeni — razen predstojnika okrajne sodnje v Ajdovščini sodnega svetnika dr. Ferjančiča — iz slovenskih sodnih okrajev na Goriškem vsi slovenski sodniki.

"Bajna noč." Ali ste že kdaj videli severne svetle noči z njihovim tajinstvenim svitom, ali poznate severne poletne noči, kjer večerna zarja naravnost prehaja in se zliva v jutranjo zarjo, ali ste preživeli pomladanske južne noči, polne skrivnostnega hrepenenja in čudesnega šepeta, ko je nebo pokrito z mirjadami trepetajočih zvezdic in prepeva slavce večno lepo pesem ljubezni? — Sobotna bajna noč v Trgovskem domu bo prekosila vse te razkošne noči, ker mesto dolgočasnih nebeskih zvezdic bodo razsvetlevala dvorano miriade elektrinih svetilk v najraznovrstnejših barvah, mesto hladnega mesca na nebu, bodo razlivali po dvorani štiri reflektorji svoj magični svit, mesto otožno-hrepenenja slavečev petja se bodo razlegali po dvorani veseli zvoki orkestra, mesto sanjavo-melanholičnih vil bodo akakali po dvorani veseli piroti, ki bodo spravili vsakogar, pa naj bi se tako čemerem

in nadložen, v dobro voljo. — Zatorej naj pride vsakdo, kdor hoče predno umre preživeti še vsaj eno veselo "razkošno noč", v soboto na "bajno noč" v "Trgovskem domu", kajti v nedeljo zjutraj bo brez dvoma zliknil (zlasti, ko bo uzrl svojo izpraznjeno listnico). "Sedaj pa lahko umrem!" — V soboto so se vrnili vsi agenti, katere je razposlal "dramatični krožek" po mestu in po deželi z nalogo, da iztaknejo najboljšo vinsko kapljico in so podali krožku svoja poročila. Ker so bili vsi enodušnega mnenja, da je najboljša vinska kapljica riling pri vinskem trgovcu N. N., je "dramatični krožek" takoj sklenil z dotičnim trgovcem vinsko pogodbo. Dotični trgovec naj dobro pazi, da ne bodo gosti izpodbijali pogodbe, ampak jo odobrijo z vinskim petatom.

Znan goriški umetnik, čigar slava se razlega tudi po italijanskih časopisih ("Voce di Gorizia"), je porok zato, da bo dvorana zares umetniško okrašena. Po stenah dvorane se bo podil razposajeni piroer za poročno kolombino, ki se pusti ujeti, poljubiti, pa mu zopet ubeži. Galerija bo tako urejena, da bodo mame kakor iz spovednice sledile za svojimi hčerkami v dvorani ter jih klicale k redu in pokori. Razne skupine mask se že sedaj pripravajo za sobotno darilo namenjeno najlepši skupini.

Ker nas od "bajne noči" loči še samo trije dnevi in dve noči, poskrbite za vabilo, če ga še nimate. Rekl

«Kdo govori o petju, to je bilo Medvedovo, govorjanje! — Nato vstane dijak po imenu Medved in reče vs užitje: «Prosim, jaz sedim v prvi klopi, pa bi gospod profesor le mogel vedeti, da sem bil ves čas miren in tihi...» Na misli mi je bil urus arctos quadrupes, ne pa urus goritensis mulus bipes. (Goriški dvonogi medved — mulec). — Glasen smeh in grohot se je razlegel po celim razredu, kar je profesorja zopet udobrovoljilo, ker je bil ves srečen, ako so se dijaki smejali njegovim dvotipom. Ako se kdo ni hotel smejati, mu je profesor očital: «No, pa ti povej, ako znaš kaj boljše! Ti, ti, ti...» Ta njegova navada je bila nekoč v osmem razredu povzročila naslednji dogodek: Moj dobri prijatelj Jakob R., danes dekan v S., je dobil obiska od svojih sorodnikov iz Sebelje. Ti so mladega dijaka povabili na obilno kosilo in pijačo k Zvezdi. Toplo solnce, meseca junija, obilno kosilo in pijača, ki ji Jakob še ni bil vajen, so ga pri Tušarjevi latinski uri vabili na spanje. Za širokim hrbtom tovariš v prednji klopi sklene glavo in — zaspi. Prej pa je bil naročil sosedu, naj ga dregne, ako profesor pove kaj smešnega, da se bo smejal še .n. Spal je dobre pol ure, ko pozove Tušar našega Jakoba, na mu prestavi Horacijevo odo, ki je bila na vrsti...»

Sosed ga dregne pod rebra in Jakob se začne krobhotati, da so se mu solzele zaspane oči. Ves razred prasne v smeh in Tušar z njim. Ko je Jakob pojasnil povod incidentu, je Tušar dobre volje izjavil, da mu odpusča za danes, ker je izzval smeh, ki tako blagodejno upliva na naše živčevje.

Kot tretjilec je z drugimi dijaki potoval peš na počitnice. Med temi je bil tudi Matija R., danes višji sodni svetnik v Gorici, ki mi je pripovedoval naslednji dogodek. Vročina je bila huda, cesta po soški dolini prašna in dolga, poleg tega je še vsak nosil culico s knjigami in perilom. Kruh in sadje, ki so ga mladi dijaki imeli po žepih, so snedli že na poti do Kanala, a kje je še Tolmin, kje Krn, kje Selce, Libušnje in druge gore vasice! V Ročinju jih je prehitela noč. Kam sedaj, ko so vsi brez belica in utrujeni od dolge hoje?

Podjetni Kragelj jih potolaži, pa jih s praznim žepom in dobrim srcem povabi v gostilno na — večerjo. Naroči klobas, kruha in celo kozarec vina. Tovariši so bili srečni in veseli, ker so pač mislili, da ima Andrej kaj denarja. Tudi ležišče so dobili na mehkem senu pod kozolcem. Navsezgodaj so odmirali in dobili še vsak po kos rženega kruha. Kragelj zahteva račun: na vsakega je prišlo celih 12 starih krajcarjev. Andrej pa svečano izjavi, da nima s čim plačati, da pa poravnava račun jesi, ko se vrnejo v šolo. Dobri krčmar jim je zaupal, ker je poznal starše mladih dijakov in je prišel še prej do plačila, ki je bilo dogovorjeno, ker ga je nekdo od prizadetih sorodnikov poravnal o prvi priiliki.

Kragelj je rad igral tarok. Pri kartah se človek lahko in hitro segreje, pride do prerekanja in prepira. Nemški pregovor pravi, da se značaj moza najbolje spozna pri časi vina in pri igri. Naš Andrej je tudi to glavno skušnjo prestopal. Pri vinu je bil vesel in šaljiv, poleg tega zmeren, pri taroku pa miren. Samo s Kastelicem, s stotnikom s Kalarnava, se je parkrat skregal, nato pa ni več hotel igrati z njim, ker da ne igra za dobiček, pač pa za zabavo, ne pa za kreg in prepir. Nekeč je bil obolen na influenco in zdravnik mu je naročil, da mora ostati par dni doma. Trije prijatelji smo ga obiskali, da mu pomagamo preganjati dolg čas. Kragelj je bil že izven postelje in je predlagal tarok za «razbibrig». Obrat nas je za cele štiri stari forinte... «Tak si», mu je očital rojak in tovariš v službi prof. I.-e, «hlinski influenco, nas zvaš v svoj breg in nas oskubiš kot lisica kokoš. Le čakaj, prihodnjič boš pa ti plačal pri balinici!» Dovzetel je bil za šalo, ako je šlo celo na njegov račun. Pri Zvezdi se je hvalil, da je dobil od doma izvršnih klobas, ki mu jih njegova sestra kuha s kislim zeljem ali pa s hrenom. «Ne verjemem da bi bile boljše kot one, ki nam jih včasih kuha šiora Giuditta», nagaja njegov rojak, mlad odvetniški koncipient dr. Gruntar, ki je umrl lanske jeseni (1923.) kot odvetnik in župan v Cerinknem.

«Povabite nas, da se prepričamo o dobroti njihovih», predlaga avskulant F.-n, ki se je takoj po prevratu preselil in sedi danes za pismo mizo neke višje sodnije v državi SHS. «A-bedne!» se odreže Kragelj. Saljivi dr. Gruntar izigine, gre k sestri Krageljevi, pri kateri je bil kot dijak stanoval in ji reče, da ga pošilja gospod profesor z naročilom, da prinese nekoliko parov prekaljenih klobas, ki jih je dobil od doma, da pogosti prijatelje. Pri zlati zvezdi. Kragljeva sestra mu izroči brez obotavljanja tri pare dišečih klobas, Gruntar prihiči nazaj in jih da skuhati. Vsa kema od navzočih ponudi majhen kosček. Kraglja pa kar celo polovico. «Dobre so, ako raj kot moje doma», de profesor in s tekotom uživa slastno jed. «Za pijačo pa bi vi lahko dali, gospod profesor», prigovarja F.-n. — «Kar gor z litrom terana!», privoli Kragelj, pa je na račun dobre južine dal še za drugo in tretjo. Ko so bili že vsi dobre volje, zapoje Gruntar: «Bog živi gospodarja, ki nam da piti brez denarja, in po vrhu klobasice, ki jih jemo kar brez žlice». Kragelj ne nekaj slutil in zagrozil Gruntarju: «Anti me nisi nasmukal in me gostil z mojimi klobasami, ti huncvet?» — «Kako naj jaz, ubogi odvetniški koncipient, s 45 forinti plače proti koncu meseca naročim kar tri pare klobas!» — Med burnim smehom zahrešči naš dobri Kragelj: «Vincenc, se en liter, da si ta huncvet malopridni opere svoj umazani jezik!» — Tak je bil naš Opre v šoli, tak v veselju družbi. Proti koncu njegovega življenja se ga je bila lotila nuda. Dan pred njegovo smrtjo, bas na njegov god 30. novembra 1901, smo mu šli čestitati. Našli smo ga v naslonjaču, na mizi pred njim je stala priprava s kislimom, ker je revež težko sopal. «Jutri bo že boljše», je dejal. Ko smo odšli, je prišel dr. Anton G.-č in je bolnika spravil z Bogom. Nato je prošil, naj ga spravijo v posteljo. Se isto noč je blagi Andrej izdihnil, komaj 48 let star.

3. decembra so ga prepeljali na domače pokopališče. Na zadnji poti so ga spremljali mnogi prijatelji in hvaležni dijaki, katere je tudi gnotno podpiral. Kupili so mu krasen venec s slovensko trobojnico. Radi te «pravi» avstrijske demostacije so sledila dolga preiskovanja, uprizorjena po nemških profesorjih. Hudič nasledkov pa niso imela, ker so se za slovenske dijake poganjali tudi italijanski profesorji, od nemških pa edinole dr. Baar.

Iz tržaške pokrajine

«Sv. Križ pri Trstu. Drama v višavi» se je igrala pod Košutovim vodstvom v nedeljo 24. t. m. z jako dobrim uspehom, kar znači, da je za duševno hreno mnogo umevanja in pri ljud-

stvu i pri igralcih. Udeležba ogromna in igra je uspela moralno tudi kar najbolje. Naše ljudstvo je zrelo, ljubi, kar je njegovega, hoče spoštovati, kar je tujega — hoče živeti — in greh bi bilo mu kratiiti, kar ne more pogrešati! Čuje se vsesplošno, naj bi se i v naprej v tem smislu društveno delovalo in uveljavljalo, kar upamo, — da se tudi posreči!

Igra se v nedeljo 2. marca ob 16. uri ponovi, na kar opozarjamo posebno še okoličane.

Vesti iz Istre

Iz Herpelj. Veliko predpustno zabavo priredi društvo «Zvezda» v Herpeljah na pustno nedeljo 2. marca t. l. v prostorih «Colonia feriale». Na programu so izbrane pesmi, ki jih pojejo društva iz Herpelj, Kozine, Klanca, Drage in Vrhpolj. Razen tega je še izvrstna veseloigra «Če sta dva...». Po končanem sporedu neizogibni ples in prosta zabava. Med odmorom in k plesu bo igrala domača godba. K plesu imajo vstop tudi maske. Za dobra jedila (mrzla in gorka) in dobro kapljico nam bo poskrbel naš gostilničar g. Jelusič.

Gospodarstvo.

Odbor za povrnitev vojne škode. Dne 26. februarja se je sestel na tržaški prefekturi odbor za povrnitev vojne škode. Sestanka so se udeležili sledeči gospodje: odv. Riva, ki je zastopal prefekta, inž. Cucchini, višji nadzornik v ministrstvu za javna dela, inž. D'Orlando, glavni ravnatelj vzpostavitvenega urada, cav. Chirico, pokrajinski zakladni ravnatelj, ki je zastopal finančnega ministra, inž. Venier, načelnik vzpostavitvenega oddelka v Gorici, inž. Fontana, načelnik vzpostavitvenega oddelka v Trzinu, inž. Rados, načelnik vzpostavitvenega oddelka za Istro in Kras in odvetnik Fossati, tajnik.

Odbor je sklenil in odobril sledeče zadeve: 1. vzpostavitev zavetišča v Labinu, 2. vzpostavitev tlaka in kanalizacije v Gradežu, 3. razširjenje kopališča v Gradežu, 4. vzpostavitev župne cerkve v Ločniku, 5. povrnitev svot, ki jih je goriška občina izdala za vzpostavitev občinskih poslopij, ki so bila poškodovana po vojni, kakor tudi stroškov, ki jih je goriška občina izdala za dela pri podiranju poškodovanih stavb. Odbor se zopet sestane v petek 7. marca t. l., da sklepa o drugih važnih vprašanjih.

Isplacovanje vojne odškodnine. Tukajšnja kr. prefektura javlja: Preden izdajo finančne intendantce plačilo nakazila za zadnji obisk vojne odškodnine, pošljejo vojnim oškodovancem vzorec, na katerem je treba označiti, kakše predujme (v denarju v naravi) je prejel oškodovanec na račun vojne odškodnine in od katerega zavoda. Godi pa se, da prizadeti ne ustrezajo tej zahtevi ali da izvršijo to tako pozno, tako da imajo sami škodo, ker zastaja poslovanje po uradih in s tem tudi izplačevanje, ki se brez take izjave ne more izvršiti. Vojni oškodovanci se vsled tega pozivajo, da izpolnijo gori omenjene vzorce ter jih nemudoma vrnejo finančni intendantci. V nasprotnem slučaju finančne intendantce odklanjajo odgovornost za zakasnitve pri likvidaciji vojne škode kakor tudi za prižetje, ki bi bile naperjene proti njim v tem oziru.

DAROV!

Za pevsko društvo «Ilirija» so darovali gg.: Grga Babič lir 5.—, Pavel Gulič 6 lir a Blažina lir 2.80.

V St. Petru na Krasu se je ob priliki godovanja nabralo L. 50.— za «Solsko društvo». Darovalcem iskrena hvala g. Zafredu pa kličemo Bog živi na mnoga leta!

Omizje pri Ukmarju v Dutovljah daruje L. 5 «Solsko društvo». V isti namen daruje g. Presl L. 5.60.

Za podružnico «Solsko društva» pri Sv. Ivanu je daroval g. Franc Golja nadiučitelj v Zalošah L. 10.— Srčna hvala!

Na prvi civilni poroki v Dutovljah se je nabralo L. 20.— za «Solsko društvo». Srčna hvala!

Borzná poročila.

Valuta na tržaškem trgu.	
ogrske krone	0.04
avstrijske krone	0.0325
čehoslovake krone	0.67
dinarji	0.35
leji	12.50
marke	23.15
dolarji	97.25
francoski franki	401.—
švicarski franki	99.75
anglijski funti papirnati	10.—

Mali oglasi

KROJAČ Jakob Šemrl naznanja, da se je preselil s svojo krojačnico iz Skednja k Sv. Jakobu v via della Guardia št. 48. Priporočila se svojim cenjenim odjemalcem, starim in novim, ter častiti duhovščini. Cene nizke. Delo dobro. 231

ZEMLJEMERCA išče vaska zadruga Herpelje, v svrhu razdelitve zadrugnega premoženja. Reflektanti naj se zglasijo do 10. marca 1924. osebno pri vsakem načelniku radi pogojev. Delo se bo oddalo najnižjemu ponudniku. 245

NA PRODAJ je v Lonjerju hišica pol. štev. 193 z nekaj zemljo (tab. štev. 699) last od sotnega Matjeje Gerdola. Natančnejši podatki so na razpolago pri Dr. I. M. Čoku, via Imbriani (bivša via S. Giovanni) 14/II p. 248

SOBA, meblirana, lepa, se odda. Via Ginnastica 37, vrata 8. 246

15-LETEN deček, lepega vedenja, z dobrimi spricvali, želi vstopiti kot vajenec v kako trgovino ali mehaniško delavnico. Naslov pri upravnistvu. 247

ZLAT, srebrna in papirnati denar se kupuje in prodaja po zmernih cenah. Menjalnica via Giacinto Gallina 2, (nasproti hotela Montecenisio). Telefon 31-27. Govori se slovensko. 13

KRONE, srebro, zlato in platin kupujejo. Plačam več kot drugi. Zlata na Povh Alberi, Trst, via Mazzini 46. 25

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah. Perloti. Via S. Francesco 15, II. 26

TRTE cepljene, prvovrstne L. 80, II. vrste L. 40, bilje L. 20 sto komadov. Pri večjih naročbah popust. Trtica Forčić Ivan, Presejce p. Komen. 136

SLOVENEK išče službe kot trgovski pomočnik ali skladiščnik, tudi pri stavbnih podjetjih, najraje pri konsumnih ali gospodarskih društvih. Naslov pri upravnistvu. 201

MASKE, domino, svilene obleke, nove, po konkurenčnih cenah. Via del Toro 12, I. 180

KOMPANJONA, s kapitalom in sodelovanjem, išče dobrodočla delikatna trgovina z bufetom v Jugoslaviji. Naslov pri upravnistvu. 206

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Ljubljanska oskrba. Največja snaga. Tajnost zadržana. Govori slovensko. Na željo zdravniška pomoč. Corso Garibaldi 23/L. 234

BABICA avtorizirana, sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slovensko. Tajnost zadržana. Slavec Via Giulio 29. 242

Pohišstvo

po cenah brez konkurence

Obiščite veliko skladišče

Via Udine štev. 25.

Posiljative na deželo z jamstvom gotovega dohoda.

Na obroke Na obroke
LA CONVENIENTE

Trst, Via del Coronio 17, I., Trst

zdelane moške obleke in pletots od L. 180 naprej, dežni plašči, moški klobuki, perilo, ženske pletenine, ovratniki, ovratnice, rokavice, naramenice, nogavice.

Bogata izbira blaga za moške obleke po meri. Krojačnica prvega reda. (140)

Plačilo na obroke ne vpliva na cene. Te so enake kakor pri takojšnjem plačilu.

Naistarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročitvom

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torrebianca štev. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Daje posojila na vključbe, menlice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Uradne ure za širneke od 9 do 13.

Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt
Št. telef. 25-47. 8

PETE

PODPLATI

Iz prístnega kaučuka.

„PALMA“ Trst, Via Coronio 9.

COOPERATIVE OPERAIE

(DELAJSKE ZADRUGE)

ZNIŽANJE

cen na vinu.

V vseh naših prodajalnah v mestu so naprodaj sledeče vrste vina v buteljkah in velikih steklenicah:

Črno istrsko po L. 2.70 liter

Beli vipavski rizling 2.40 „

Beli pinot 2.50 „

Dalmatinski tip 2.70 „

Sladki refošk 2.90 „

V steklenicah od 15 do 20 litrov 15 cent. popusta pri litru na vseh vrstah vina, izvzemši sladki refošk.

Vsa navedena vina so naravni pridelki, kupljeni pri naših članih, odnosno v zadrugnih kletih.

PRETIRANE CENE

plačujem za

K O Ž E

kun, zlatič, lisic,

dihurjev, vider, jazbecov, mačk, vaveric, krivov, divjih in domačih zajcev.

Predno prodate kože, vprašajte me za cene.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battistini 10

II. nadst., vrata 15

Sprejemajo se pošiljave po pošti.

Naročalte in širite

„EDINOST“

Hočete prihraniti?!

Hočete lep dar?!

Hočete dober liker?!

Kupite odlikovano

Jajčno Crema Marsulo R. Crismantelch

Potrosili bodete malo, dobili bodete v dar lepo stensko uro in imeli bodete izbornen liker.

Affineria Metalli Preziosi

dražba z om. j.

Trst - Via Arilisti 9 - Trst

Kupuje zlato, srebro, platin v vsi obliki in srebrni denar. — Prodaja dragocene kovine izdelane in v kosih in kemične sestavine. — Glajenje, ploščenje in nitkanje. — Kemična delavnica za vsakovrstno preizkušanje. (29)

Vsakovrstna

travniška, vrtna in

cvetlična semena,

prvovrstna, zjamčena,

prodaja domača trvdka

Sever & Comp.

Trst, Via Machiavelli 13.

Na željo pošiljamo letošnji cenik brezplačno

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1903.

Delniška glavnica Lit. 15.000.000— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastina palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Dale subvencije na blago, efekte in vrednosti

Otvorja akreditivo za nakup blaga. — Inkasni efekti in računov. Informacija. — Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.

Sprejema vloge v trah na hranilne knjižice in jih obrestuje po 4%, letno natito, a vloge na tekoči račun po 4%, ; vezane vloge proti odpuvodi obrestuje najbolje po dogovoru.

Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

Izvršuje nakazila v trah in dinarjih za Jugoslavijo